

Sygn. akt II KK 72/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSA del. do SN Mariusz Młockowski

Protokolant Anna Janczak

przy udziale przedstawiciela Rzecznika Praw Obywatelskich oraz
prokuratora Prokuratury Generalnej Lucjana Nowakowskiego,
w sprawie S. L.

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 i in. k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 31 stycznia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 23 września 2009 r.,

**1) uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.,**

**2) kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

S. L. został oskarżony o to, że :

1. w dniu 1 września 2008r. w K. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia roweru m-ki „Wheller” wraz z dodatkowym wyposażeniem o wartości łącznej około 2.149 zł. na szkodę R. S. przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64§1 k.k.,
tj. o popełnienie przestępstwa z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.
2. w dniu 1 września 2008r. w K. kierował rowerem po drodze publicznej znajdując się w stanie nietrzeźwości alkoholowej: w I próbie – 0,39 mg/l, w II próbie – 0,34 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu,
tj. o popełnienie przestępstwa z art. 178a§2 k.k.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem zaocznym z dnia 23 września 2009r. uznał oskarżonego za winnego popełnienia obu zarzuconych mu czynów i za pierwszy z nich wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności, a za drugi z nich karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Kary te połączone zostały karą łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten uprawomocnił się nie będąc skutecznie zaskarżony przez żadną ze stron.

Kasację od tego orzeczenia, na korzyść skazanego, wywiódł dopiero w dniu 27 marca 2012r. Rzecznik Praw Obywatelskich. W skardze tej podniesiono zarzut:

- rażącego i mogącego mieć wpływ na jego treść naruszenia prawa karnego procesowego, to jest art. 479§1 k.p.k., art. 139§1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegającego na rozpoznaniu sprawy przez Sąd pod nieobecność oskarżonego i na wydaniu wyroku zaocznego, w sytuacji, gdy S. L. nie był prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy, co w rezultacie doprowadziło do naruszenia prawa do obrony.

Wskazując na powyższe Rzecznik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut podniesiony w kasacji jest w pełni zasadny. Przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy rzeczywiście doszło do zaistnienia opisanego w skardze uchybienia.

Jak wynika z akt sprawy Sąd Rejonowy wyznaczył termin rozprawy na dzień 23 września 2009r. O terminie tym zawiadomił oskarżonego przesyłając na wskazany przez niego adres wezwanie. Wezwanie to zostało zwrócone do Sądu jako niepodjęte po dwukrotnym awizowaniu go (k. 89). W tej sytuacji, Sąd Rejonowy uznając nieobecność oskarżonego za nieusprawiedliwioną, na podstawie art. 479§1 k.p.k., postanowił prowadzić postępowanie pod nieobecność oskarżonego, którego uznano za prawidłowo powiadomionego o terminie rozprawy (k.90). Rozprawę zakończyło wydanie omówionego wyżej wyroku zaocznego. Na etapie postępowania kasacyjnego domniemanie prawidłowego zawiadomienia skazanego o terminie rozprawy zostało podważone. Z dołączonego do skargi pisma Zastępcy Kierownika Działu Ewidencji Aresztu Śledczego W. z dnia 4 marca 2011r. wynika bowiem, że w dniach od 08.08.2009r. do 31.08. 2009r. S. L. przebywał w tym Areszcie. Nie może zatem być mowy o skutecznym awizowaniu wezwania na termin rozprawy, a tym samym o prawidłowym zawiadomieniu oskarżonego o jej terminie. Co zaś istotniejsze, Sąd w postanowieniu uznającym jego nieobecność na rozprawie za nieusprawiedliwioną, przyjął że S. L. zmienił miejsce zamieszkania nie podając nowego adresu – art. 139§1 k.p.k. Oczywistym jest, że pobyt w areszcie, nie może być traktowany jako zmiana miejsca zamieszkania w rozumieniu tego przepisu.

Powyższe uchybienie, aczkolwiek zaistniałe bez zawinienia ze strony Sądu rozpoznającego sprawę, słusznie zostało określony jako rażące naruszenie art. 139§1 k.p.k. i art. 479§1 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa do obrony oskarżonego, który nie mógł bezpośrednio złożyć wyjaśnień przed sądem, ani ustosunkować się do zebranych w sprawie dowodów – a więc skutkujące obrazą art. 6 k.p.k. Te zaś uchybienia mogły mieć istotny wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku.

W świetle powyższego, zarzut postawiony w kasacji ocenić należy jako zasadny i spełniający wymogi art. 523§1 k.p.k. Skutkowało to uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, które powinno być przeprowadzone z zachowaniem wszystkich istotnych gwarancji procesowych.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

